

Ἱερὰ Μονὴ Σαρανταρίου Ὄρους ἢ Ὄρους τοῦ Πειρασμοῦ

Ἱερὰ Μονὴ Σαρανταρίου Ὄρους ἢ Ὄρους τοῦ Πειρασμοῦ



Τὸ μοναστήριον εἶναι ἐκτισμένον εἰς τὸ Σαραντάριον Ὄρος, δυτικῶς τῆς Ἱεριχοῦς. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἐκκλησίαν, ἀφιερωμένην εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, τὸ Παρεκκλήσιον-Προσκύνημα, μίαν φυσικὴν σπηλιάν, ἕνα στενόμακρον διάδρομον μὲ δώματα ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν. Τὸ ὄρος αὐτὸ εἶναι πλήρες σπηλαίων, εἰς τὸ ὁποῖον ἡσκήτεον ἄλλοτε πολυάριθμοι ἀναχωρηταί, ἔν ἐκ τῶν ὁποίων εὐρίσκεται εἰς τὴν δυτικὴν γωνίαν τοῦ ὄρους, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ εἴσοδος διαφέρει ἀπὸ τὴν εἴσοδον τῶν ἄλλων καὶ λέγεται πὺς εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ Πειρασμοῦ. Συμφώνως πρὸς τὴν παράδοσιν, ἐνταῦθα ἐνήστεψε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκεῖ ἐπειράχθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Ἀπὸ τὸ περιστατικὸν αὐτὸ πηγάζει καὶ ἡ ὀνομασία τοῦ μοναστηρίου. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὄρους ἀπαντᾶμε τὰ ἐρείπια μικροῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον ἀνωκοδομήθη ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου, τοῦ γαμβροῦ τοῦ Σίμωνος τοῦ Μακκαβαίου καὶ ἔχει τὸ ὄνομα Δώκ. Ἐνταῦθα ἵδρυσε ὁ Ἅγιος Χαρίτων τὸ 340 μ.Χ. Λαύρα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασε Λαύρα Δοκά, ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς κορυφῆς. Τὸ μοναστήριον κατεστράφη ὑπὸ τῶν Περσῶν καὶ ἐπανεκτίσθη τὸν 12ον αἰῶνα.

Ἱεριχὼ

Πρόκειται διὰ τὴν ἀρχαιοτέραν πόλιν τῆς Ἀγίας Γῆς. Εἶναι πόλις τῆς Ἰορδανίας, εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰορδάνου. Ἀποτελεῖ ἕνα ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκισμῶν τοῦ κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχει κατοικήσεις χωρὶς διακοπὴν, ἀπετέλεσε δὲ τὴν πιὸ ὀχυρωμένην πόλιν τῶν Χαναναίων. Κατέχει σπουδαίαν στρατηγικὴν θέσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εὐκόλως κανεὶς δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀγίας Γῆς.

Ἡ στρατηγικὴ τῆς θέσις ἀσκοῦσε ἰδιαιτέραν ἐλκτικὴν δύναμιν πρὸς ὅλους. Τὸ πέρασμα τοῦ Χριστοῦ ἦτο τακτικόν, κάθε φορὰ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤρχετο εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τὴν πατρίδα Του, τὴν Γαλιλαίαν. Αὐτὸ καταμαρτυρεῖ καὶ τὸ περιστατικὸν μὲ τὸν ἀρχιτελώνην Ζακχαῖον καὶ τὴν συνάντησίν του ἀλλὰ καὶ τὴν θεραπείαν τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ καὶ μὲ τὴν τελευταίαν Του ἄνοδον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ.

Τὸν 4ον μ.Χ. αἰῶνα ἡ Ἱεριχὼ ἀνεκηρύχθη ἔδρα ἐπισκοπῆς, ἐνῶ τὸν 5ον καὶ τὸν 6ον αἰῶνα εἶχε καταστεῖ σπουδαῖον προσκυνηματικὸν καὶ μοναχικὸν κέντρον. Πολλὰ Ἐκκλησίαι ἐκτίσθησαν εἰς τὴν Ἱεριχὼ κατὰ τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν. Ἰδιαιτέρως ἡ πηγὴ τοῦ Ἑλισσαίου, ἡ Σπηλιὰ τοῦ Προφήτου Ἠλία, καὶ ἡ Συκομορέα τοῦ Ζακχαίου ἀποτελοῦσαν πολυσύχναστα Προσκυνήματα.

Ἱερὰ Μονὴ Προφήτου Ἑλισσαίου Ἱεριχοῦντος

Εἰς τὴν Ἱεριχὼ εὐρίσκεται ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Προφήτου Ἑλισσαίου, ὁ ὁποῖος

μετεποίησε τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς τῆς πόλεως εἰς πόσιμα ὕδατα. Τὴν δαψιλὴν καὶ διαυγεστάτην πηγὴν ἡμεῖς καλοῦμεν «ὕδατα τοῦ Ἑλισσαίου» καὶ οἱ Ἄραβες «Ἄιν Ἑλ-Σουλτάν». Ὅτε ἀπῆλθεν ὁ Προφήτης Ἑλισσαῖος εἰς τὴν Ἱεριχὼ «προσελθόντες οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς αὐτὸν εἶπον: ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθὴ καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. Καὶ εἶπεν Ἑλισσαιέ: λάβετέ μοι ὑδρίσκην καινὴν καὶ θέτε ἐκεῖ ἄλλα καὶ ἔλαβον καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐξῆλθεν Ἑλισσαιέ εἰς τὴν διεξοδὸν τῶν ὑδάτων καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἄλλα καὶ εἶπε: τάδε λέγει Κύριος, ἴαμαι τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ρῆμα, Ἑλισσαιέ ὁ ἐλάλησε»(Δ. Βασιλ. Β΄ 19-22). Τὰ ὕδατα, ἅπερ τοιοῦτοτρόπως ἰάθησαν, εἰσὶν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πηγὴ. Ἐξ αὐτῶν τῶν ὑδάτων πίνουν ὕδωρ μέχρι σήμερον οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως τῆς Ἱεριχοῦς. Ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εὐρίσκεται ἡ συκομορέα τοῦ Ζακχαίου. Πρόκειται διὰ τὴν συκομορέαν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνῆλθε ὁ ἀρχιτελώνης Ζακχαῖος, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν ἐκεῖθεν διερχόμενον. Ἡ συκομορέα ἐσώζετο μέχρι τῆς ἐποχῆς Αντωνίου τοῦ ἐκ Πλακεντίας κατὰ τὸν 6ον αἰῶνα. Αὕτη περιεστοιχίζετο ὑπὸ ναΐδιου, ἡ στέγη τοῦ ὁποίου ἦτο ἀνοικτὴ, δι' ἧς ἐξήρχετο ἡ κορυφὴ τοῦ δένδρου. Τὸ ναΐδιον τοῦτο ἔκειτο παρὰ τὴν Ἱεριχὼ ἐπὶ τῆς εἰς Ἱεροσόλυμα ἀγούσης ὁδοῦ, ἔνθα καὶ ἡ θέσις τῆς νῦν Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἑλισσαίου.

Ἱερά Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

Εὐρίσκεται ἀνατολικῶς τῆς Ἱεριχοῦς εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν δυτικὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου. Συμφώνως πρὸς τὰς πηγάς, ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ διέβησαν αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν διὰ νὰ καταλάβουν τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας. Κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἐποχῆς, τὸ μοναστήριον ἐκτίσθη πλησίον τοῦ τόπου τῆς βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπάνω εἰς τὴν σπηλιὰν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ὁ ἱστορικὸς Προκόπιος ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς, ὁ ὁποῖος ὠκοδόμησε τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου κατεσκεύασε καὶ εἰς τὸ ἤδη ὑπάρχον μοναστήριον τοῦ Προδρόμου κρήνην. Ὅλοι οἱ περιηγηταὶ μετὰ τὸν Προκόπιον περιγράφουν αὐτὸ ὡς «μέγαν καὶ ἰσχυρόν». Τὸν 6ον αἰῶνα ἦτο γνωστὸν διὰ τοὺς μεγάλους ξενῶνας του, οἱ ὁποῖοι ἐφιλοξενοῦσαν τοὺς προσκυνητὰς καὶ τοὺς φωτιστὰς, δηλαδὴ τοὺς μοναχοὺς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μοναδικὸν τους ἔργον ἦτο νὰ βαπτίζουν τοὺς προσκυνητὰς εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν. Τὸν 12ον αἰῶνα, ὁ Ἰωάννης ὁ Φωκᾶς γράφει ὅτι κατεστράφη ὑπὸ σεισμοῦ, ἀλλὰ ἀνωκοδομήθη ὑπὸ τοῦ Μανουὴλ τοῦ Πορφυρογέννητου καὶ κατωκεῖτο ἀπὸ μοναχοὺς μέχρι τὰς ἀρχὰς τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἀλλὰ, ἔκτοτε, ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Ἀράβων ἀπεμακρύνθησαν οἱ μοναχοί, κατέστη φωλιὰ ληστῶν, ὥστε ἀργότερον ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις νὰ τὸ καταστρέψῃ. Εἰς τὸ μέρος τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ τοίχου εὐρίσκεται ἀρχαία εἰκὼν, ἡ ὁποία φέρει τὴν ἐξῆς ἐπιγραφήν «Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ, καὶ εὐρήκαμεν δεῦτε τὸν ποθούμενον». Τὸ σημερινὸν κτήριο τοῦ μοναστηριοῦ ἀνωκοδομήθη τὸν 19ον αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου.